

Jaka Železnikar: Interaktivalij

4. 10.–26. 10. 2019

artKIT, Glavni trg 14, Maribor

Aktualna razstava Jake Železnikarja v artKITu predstavlja osem del, izhajajočih iz tradicije vizualne poezije (dostopnih tudi v angleški različici). Začetki vizualne poezije v Sloveniji segajo v sredino 60. let preteklega stoletja. Pričujoča razstava ne izhaja iz golega posnemanja estetike in metod, razvitih v tem obdobju. Iz zgodovinskih, v Slovenskem prostoru sicer precej slabo poznanih, vizualnih in konceptualnih nastavkov vizualne poezije avtor razvije suvereno lastno govorico. Avtor nastavke vizualne poezije metodološko nadgradi z generativnim pristopom (tudi animacijo in intenzivno uporabo barve), vsebinsko pa se osem pesmi nanaša na sodobni čas, ki ga najbolj zaznamuje internet in z njim povezane nevarnosti in zlorabe osebnih podatkov.

Vizualna poezija Jake Železnikarja v svoji izvorni obliki zamenja papir za ekran, enkratno delo pa z generativnim algoritmom, ki tvori tako rekoč neskončno število variacij podob posamezne pesmi.

Posamezno pesem tvori več ravni – od vizualnih, kjer se razni tipografski znaki združujejo, srečujejo in prekrivajo v raznolike vizualne strukture, do semantičnih, kot so naslovi pesmi in morebiti tudi besedilo, uporabljeno za vizualne strukture. Tako semantični del kot vizualni del pesmi tematizirata pasti, nevarnosti ali osamljenosti na družbenih omrežjih.

Pričujoča razstava prinaša tako generativne, stalno spreminjajoče se variacije pesmi kot nekaj ujetih trenutkov pesmi iz toka večnega spreminjanja. Dela so na ogled tako na ekranu, kot na papirju.

Dodajmo še, da je delo **Interaktivalij**, nastalo leta 2017, v artKITu prvič predstavljeno v galerijski postavitvi. Nastalo je kot del obeležitve 20. letnice avtorjevega dela **Interaktivalija** (1997), prve slovenske interaktivne spletne pesniške zbirke.

Jaka Železnikar (1971, Ljubljana) v svojem delu izhaja predvsem iz razširjenega polja literarnega. Mediji njegovih del obsegajo predvsem spletne strani in aplikacije, a tudi knjige, e-knjige, diskete, dodatke za brskalniki Firefox, aplikacijo za Android ter lutko-robota, ki pripoveduje zgodbe glede na svojo lokacijo in orientacijo. Razstavlja in (redkeje) objavlja v Sloveniji in mednarodno.

Njegova dela so bila vključena na več skupinskih razstav v Sloveniji: *net.art Painters and Poets*, Mestna galerija, Ljubljana (2014), *Teritoriji, identitete, mreže: Slovenska umetnost 1995–2005*, Moderna galerija, Ljubljana (2005); *Slovenska vizualna in konkretna poezija (1965–2001)*, Bežigradska galerija, Ljubljana (2001); *Oko in njegova resnica – Spektakel in resničnost v slovenski umetnosti 1984–2001*, Pevec, ne bogat al sloveč, Narodni muzej Slovenije (2000).

V tujini, med drugim: *The Art Happens Here, iCommons Summit* (hkrati tudi 'artist in residence'), Dubrovnik, Hrvaška (2007); *Oivos-Oivos / Wine-Wine – Visual poetry exhibition*, Patras, kulturna prestolnica Evrope, Patras, Grčija (2006); *Nordic Live Art*, Göteborg Art Museum, Göteborg, Švedska (2003); *Web 3D Art 2002*, ICA – Institute of Contemporary Arts, London, Velika Britanija (2002).

<https://jaka.org>